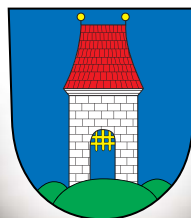

Dřevohostický zpravodaj

4/2020

*Nejvznešenějším úkolem vedoucích osob země i státu
je probudit a uvolnit životní síly obyvatelstva
a řídit tyto síly tak, aby pomáhaly sobě i státu k blahobytu.*

Tomáš Baťa

Dřevohostický zpravodaj

periodický tisk územního samosprávného celku

Vydavatel: Městys Dřevohostice, IČ 00301213

Adresa redakce: Úřad městyse Dřevohostice, Náměstí 74, 751 14 Dřevohostice,
příspěvky posílejte na: ou@drevohostice.cz

Řídí redakční rada
ve složení:

Ing. Alena Kopečková, tel. 581 297 913, ou@drevohostice.cz;
Petr Dostál, tel. 581 297 911, starosta@drevohostice.cz;
Jaroslav Jančík, tel. 581 297 912, mistostarosta@drevohostice.cz;
Mgr. Hana Sedlářová, Jana Josieková,
Miroslava Buchtová, MUDr. Michaela Roubalíková

Ev. č. u MKČR: E 12657

Periodicita: Čtvrtletně

Náklad: 450 ks

Cena: 15 Kč

Místo, datum

a číslo vydání: Dřevohostice, leden 2021, číslo 4/2020

Grafická úprava a tisk: Miloslav Flašar

Uzávěrka příštího čísla: 31. 3. 2021

Úvodník

Nikdo z nás na začátku roku 2020 netušil, že to bude rok, do jehož prognózy se nikdo netrefí. Že to bude rok s pandemií rozšířenou do celého světa. Velká zátěžová zkouška. Covid nás zaskočil, šok ještě trvá, ale už víme, že problémy dokážeme zvládnout. Trochu ubyla důvěra ve vládní opatření, ale solidarita lidí tady je. Jsme sice na čele žebříčku v počtu nakažených a v počtu proočkováných jsme někde až na tabulkovém konci, ale i v této těžké době se chováme tak nějak lidsky. Nehledáme viníka a ani nás nenapadlo, že bychom měli někoho trestat. Krize se stala, tak pojďme si pomoci. Na rozdíl od krize uprchlické nemusíme mít z této krize ani výčitky svědomí. Snad jen ti, co sledovali za záclonami každý hřích svých sousedů a potom udávali, ale ti nenastavují normy, to je jen pár pokrytců. Nejsme ve stavu rozkladu společnosti, tak bychom neměli ani panikařit. Virus je přesně napůl cesty mezi banalitou a tragédií, tak asi právě proto si s ním ještě chvíli nebudeme vědět rady. Ještě nás několikrát vyčerpá tisková konference vládních představitelů, po které si vůbec nic nezapamatujeme, ještě chvíli bude nutné nosit roušky, dodržovat rozestupy a používat dezinfekci, ještě chvíli na nás bude v různých podobách cenit zuby PES, asi nám virus ještě bude škodit v soukromých životech a ještě bude trvat, než ho úplně pochopíme. Ale už se staví systém, který dokáže úspěšně proočkovat statisíce potřebných lidí. Pak se dostaneme za hranici problému. A pak už zase i slova dostanou ty správné významy. „Pozitivní“ bude opět znamenat jen to dobré, „testy“ se budou dělat jen ve škole, „masky a roušky“ si necháme na karneval a odstup si budeme udržovat jen od zlého a ne od sebe navzájem. A tak chci vyslovit naději a jsem o tom přesvědčen, že ten rok 2021 bude podstatně lepší a že ten neustále zmiňovaný návrat do normálního žití už je zahájen.

Dobrou náladu, hodně zdraví a kus štěstí přeje

Petr Dostál, starosta

Něco o odpadech

Pryč jsou doby, kdy byla za obcí, v místě před dnešní Benzinou, skládka odpadu. Každý už bezmyšlenkovitě vyrazil na to známé místo, vyklopil tam vozík s jakýmkoli odpadem a dál už se nestaral. Ten obrovský přírodní kontejner byl stále otevřený a odpad se tam vozil tak dlouho, dokud nebyl prostor bývalého rybníka zasypán až do úrovně dnešní silnice. Pryč jsou naštěstí i doby, kdy stál na Náměstí pouze kontejner na sklo a na plast. To pak jste se nemohli divit, že jste občas v lese našli nelegální skládku odpadu. Boty, konzervy, pneumatiky, plasty, pleny, sklenice. Zvrácené bylo to, že se to tehdy zdálo téměř normální... Dnes je to trestné.

Doba jde dopředu, ekologická výchova se probírá už v mateřských školkách a my si začínáme přírody pořád více a více vážit. Navíc, třídění odpadu není žádná fuška, s některými druhy odpadu už ani na Náměstí chodit nemusíte. Plasty, a od letošního roku i papír, vám obecní pracovníci odvezou přímo od domu. Stojí to nějaký peníz a čas, ale žádné závratné sumy to nejsou. K tomu stále funguje po naší obci 8 sběrných hnízd, s barevně odlišenými kontejnery pro sklo barevné i bílé, plast i papír, pou-

žitý textil, kontejner na drobný elektroodpad a kontejner na nápojové plechovky, hliníkové obaly a nádoby od aerosolů. Tyto služby jsou pro každého našeho občana zdarma. Pouze jediná služba, která se u nás k tíži občanům započítává, je služba za sběr, třídění a likvidaci komunálního odpadu, tedy částka za odvoz „popelnic“. V roce 2019 se odvezlo v popelnicích 380 tun odpadu a za tuto službu jsme zaplatili 760 000 Kč. To je prostým dělením 505 Kč na jednoho občana při počtu 1 504 poplatníků. Další služby v programu odpadového hospodářství platit nepožadujeme, ty jdou k tíži obce. A tak je to vedle už výše uvedeného vyvážení kontejnerů sběrných hnízd hlavně svoz bioodpadu, který nás zatěžoval částkou 150 000 Kč, dvakrát ročně svoz velkoobjemových kontejnerů (35 000 Kč), služby sběrného místa nebezpečných odpadů (40 000 Kč) a odvoz hřbitovního odpadu (15 000 Kč).

Z uvedeného se dá spočítat, že obec z rozpočtu platí ještě do systému navíc asi 240 000 Kč, čímž vlastně doplácí a dotuje každého občana částkou cca 160 Kč. Proto zastupitelé na prosincovém jednání rozhodli alespoň trochu obci pomoci a malou částku ve výši 45 Kč ještě přenést k tíži občanovi, čímž se poplatek za odvoz odpadů zvyšuje na 550 Kč/občan/rok (to je 46 Kč/občan/měsíc). Systém se však ze strany obce dotovat musí a vlastně proč ne, je to tak správně. Dotuje se a platí se všem občanům stejně, rovnoměrně, bez rozdílu. Stejně tak obec platí a dotuje ze svého rozpočtu i jiné aktivity a činnosti a někde třeba jen pro úzkou skupinu obyvatel obce. Převychovat část lidí je ale někdy moc obtížné a stejně tak jako ve všem nakonec ti, kteří dodržují pravidla, doplácí na ty, kteří je nedodržují. U nás se ale drží počet neplatců za vyvážení odpadu na úrovni 1,5 procenta.

Přestože využití tříděného odpadu je v poslední době problematické, přesto je to směr, který je dlouhodobě správný. Ochrana životního prostředí je dnes už součástí běžného života, a přestože okamžitý individuální efekt pocítujeme malý, jsou v celonárodním měřítku výhody třídění odpadu vysoké. Třídíme tedy odpad a přemýšlejme o ekologii, má to smysl.

Petr Dostál

Mikulášská inspekce

Občas se tak stane, že se na zemi něco poplete a pokazí. Ale ne tak v nebi nebo v pekle, to panečku v žádném případě, nebe a peklo totiž není žádný holubník. Kdyby už i andělé mohli mastit karty a kouřit, kdyby se snad rohatí začali mýt, čistit si zuby a rozdávat odpustky, to už by na světě nebyl vůbec žádný pořádek. A to samozřejmě nejde.

A protože pořádek musí být, přišla nebeská obsílka o kontrole i do našeho městečka. Na osobní kontrolu přijede letos Mikuláš i s celou družinou! No potěš koště, celá mikulášská osobní inspekce, to už tady tedy dlouho nebylo. Většinou jsme nebeskému pánovi předvedli nějaké divadýlko a byl na rok klid. Ale takový osobní audit, to je vám věc! Když zařehťá ouřední šiml na oblacích, prohrábne a šmahem to vezme přes peklo, to pak lítají lejstra, až to šustí. To se musí připravit spousta podkladů, tak třeba... v kterých obydlích žijí menší či větší hříšníci, kdo žije spořádaně víc a kdo míň, kdo pořádek jen hraje, koho stačí postrašit a koho už by se i sám nebeský pán lekl a budoucnost má jistou jen u pekelného kotle.

Jak se blížil mikulášský podvečer, trochu jsme trnuli, aby nám průvan nezamíchal pečlivě připravené seznamy. A pak už jsme jen netrpělivě vyhlíželi, koho že to letos na inspekci vyšlou. V podvečer 5. prosince se najednou na Náměstí objevil inspekční nebeský vůz, no nádhera sama! Svítil tak, že Rychlovem už šla zpráva o betlémské hvězdě a v Želatovicích pomalu zatemňovali okna. A v kočáře taženém dvěma okřídlenými silnými oři seděl ctihodný Mikuláš v doprovodu s třemi posly nebeskými a dvěma smradlavými pekelníky. Přebrali ouřední seznamy a vydali se prověřit každý řádek na seznamu. Kdyby věděli, kolik je tady v našem městečku čeká práce, vyjeli by jistě už v listopadu. Někde je vítali s otevřenou náručí, jinde brali nohy na ramena, sotva uslyšeli klapnout kopyta. Andělské bytosti rozdávaly cestou úsměvy a dary z nebes, zatímco pekelníci naháněli hříšníky, vytahovali je z domovů, ze skříní a sklepů, tak důkladně byli poschovávaní! Ctihodný Mikuláš na vše dohlížel z výše své osoby i svého postavení tak, aby kontrola proběhla, jak má. Jen občas soucítěně pohlédl na malé místní racochejly izolované ve svých příbytcích. A kupodivu někteří zodpovědní rodičové, dozvědic se o probíhající kontrole, přivezli děti i ze širokého okolí. Povím vám, víc takových kontrol, to byl počertech vydařený večer!

Kontrola dle očekávání i závěrečné zprávy dopadla výborně, nijak dramaticky nezahýbala s našimi demografickými ukazateli, zde je výsledek:

Propadlo peklu	2 osoby
Nápravná opatření hříšníků	24 osob
V souladu s nebeským řádem (zkr. NEŘÁD)	232 osob

Věra Obkráčilová

Betlémské světlo

V letošním roce je kvůli pandemii COVID-19 všechno jinak. Protiepidemiologická opatření se dotkla i transportu Betlémského světla. Tradiční mezinárodní setkání skautských delegací v Rakousku nahradil online stream z ekumenické bohoslužby a vlastní předání Betlémského světla se uskutečnilo v neděli 13. prosince 2020 na hraničním přechodu Drasenhofen–Mikulov. Následující sobotu 19. prosince 2020 skautští kurýři rozvezli Betlémské světlo po celé republice a díky panu Jiřímu Zbiralovi se opět dostalo i do Dřevohostic.

Mottem letošního roku je ODVÁŽNĚ VYTVÁŘET MÍR a je inspirováno Horským kázáním, kde Ježíš učí: „Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími. Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské.“

Betlémské světlo na našem dřevohostickém Náměstí sice na Štědrý den nechybělo, statečně plálo u velkého betléma, ale všechno vypadalo jinak, než jsme v tento den zvyklí. Chyběli koníci, chyběla Fčelka, chyběly davy lidí, kteří si navzájem přáli šťastné a veselé, chyběl svařák a atmosféra vánoční sounáležitosti. I přesto ale lidé celé odpoledne postupně v malých skupinkách chodili a zapalovali si do svých luceren ten vzácný plamínek, který pak v našich domácnostech hoří celé vánoční svátky. I když většina z nás tradiční štědrodenní přátelské setkání na Náměstí chybělo,

jsme rádi, že alespoň takto jsme si mohli Betlémské světlo vzít a rozzářit jím své domovy. Doufejme, že rok 2021 bude lepší, šťastnější a zdravější a všechno se postupně vrátí do starých kolejí a my se budeme moci vrátit k našemu dřevohostickému kulturnímu životu.

Michaela Roubalíková

Velký dřevohostický betlém v roce 2020

U příležitosti dvacetiletého jubilea otevření Velkého dřevohostického betléma, který byl poprvé vystaven na Mikuláše v roce 2001, se rozhodlo vedení městyse Dřevohostice zgenerálkovat tohle nádherné dílo Alexandra Forýtky, který nás po dlouhé a těžké nemoci 26. prosince 2019 navždy opustil. Poškozených figur bylo požehnaně a mistr Alexander už nám bohužel nemohl poradit. S kamarádem Robertem Zuzaníkem jsme však věděli jak na to. Dát betlém po těch letech znovu do fazony bylo rozhodnutí velmi správné, a i když jsme kvůli pandemii bohužel nestihli opravit úplně všechny figury, tak u většiny lidských i zvířecích soch se to podařilo. Kromě důležitých oprav nosných dřevěných konstrukcí jsme provedli zatmelení dřeva a u většiny soch se provedla úplná rekonstrukce včetně venkovního nátěru. Opravy jsme prováděli ve velké místnosti v předzámčí, která je nyní využívána k volbám.

Při té příležitosti jsem si vzpomněl na těžké začátky, kdy jsme tvořili s Alexandrem, Petrem Jakubálem, Jurou Navrátillem a panem Oldřichem Šťavíkem, tehdy správcem kina a knihovny, svatou rodinku ve skleповých prostorách v kotelně kina. Mělo to svou velkou výhodu, bylo tam teplo a lepidlo i horní tmely nádherně zasychaly, zejména když na ně fučel ventilátor vysoušeče, který nám zůstal po povodni. Figury tvořil autor slepením velkých polystyrénových kvádrů na dřevěné kostry a následným postupným ubíráním materiálu většinou nožem, pilkou a brusným papírem. Dílo se rodilo pomalu a opravdu velmi těžce. Vždycky jsem v podvečer donesl chlapům krapet slivovice a Alexanderovi něco k jídlu, aby u toho vydrželi, a do devíti večer jsme makali. A tak to šlo celý listopad roku 2001, až byla svatá rodinka kompletní a to včetně

tří králů, oslíka a volka, beránka a ovečky. Jirka Kasperlík, který vyráběl dřevěné kosty, pak také zhotovil tehdy jehlancovitou dřevěnou chýš pokrytou rákosem s dvou-
stupňovou podlahou. Aleš Sigmund vše nasvětlil a ozvučil koledami a hlavní jádro
a základ pozdějšího monumentu byl na světě.

Se zájmem jsme tehdy čekali, co na to řekne veřejnost, a byli jsme až překvapeni
velmi pozitivním přijetím od občanů a bylo nám hned jasno, že se musí v příštím roce
pokračovat. Ještě jsme nevěděli jak, ale když jsem uviděl ještě téhož roku o Váno-
cích velké papírové leporelo Ladova Českého lidového betléma, tak jsem hned vě-
děl, kterým směrem se budeme dále při tvorbě ubírat – ztvárníme a přidáme do bet-
léma významné postavičky našeho městečka, ale o tom zase až někdy příště.

Teprve nedávno jsem poznal, ve které postavě se Alexander skryl a ani mně to ne-
prozradil. Je to bubeník z kapely ABC, sám totiž uměl hrát výborně na bicí a navíc
zbožňoval uniformy. Jeho jasných rysů jsem si povšiml až při detailní opravě.

Ladů Sigmund – pamětník, který byl u toho

Covid-19 klub seniorů uzavřel

Letošní rok byl pro nás všechny těžkou zkouškou. V souvis-
losti s usnesením vlády ČR o protiviřových opatření byl v říjnu
klub seniorů opět do odvolání uzavřen.

V podobě zákazů, příkazů a zrušení všech akcí jsme se ocitli
v „domácím vězení“. Chápeme ale, že všechna opatření mají spo-
lečný cíl, a to ochránit naše zdraví. Máme na paměti, že každý
z nás musí chtít tuto životní zkoušku zvládnout.

V době nařízené karantény se každý senior snažil nějakým způ-
sobem doma zabavit. Například ručními pracemi, někteří si četli

ŠTASTNÝ NOVÝ
ROK 2021
PŘEJE KLUB
SENIORŮ

dobrou knížku, sledovali televizi ČT 3 nebo hudební pořady na Šlágru. Na podzim bylo také dost práce na zahrádce.

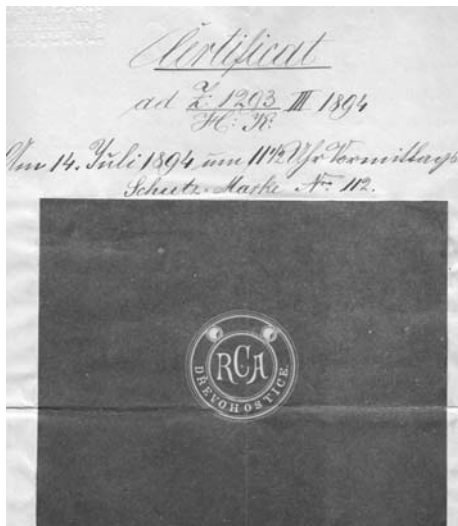
Tím vším ale nejde nahradit pravidelné setkávání v klubu. Adventní čas bez setkávání byl pro nás hodně smutný. Věřme, že ten příští rok 2021 bude pro nás všechny lepší.

za klub seniorů Božena Pokusová

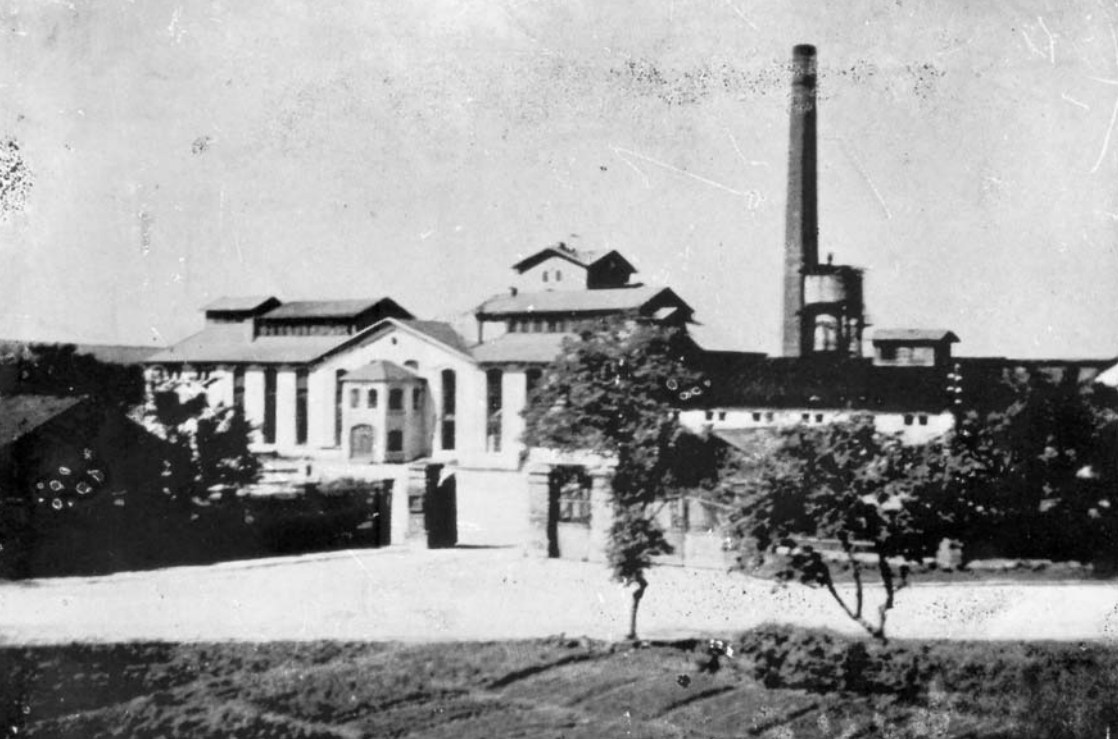
Dřevohostický cukrovar naposledy zavoněl před třiceti lety

Když v dřevohostickém cukrovaru začala kampaň, vědělo to celé městečko. Ne jenom proto, že značná část obyvatel, včetně okolí, v něm byla zaměstnána na stálo, nebo jen na kampaň, ale také proto, že cukrovar byl postaven na návětrné straně obce, a tak západní a severozápadní větry veškeré kampaňové vůně foukaly na dřevohostická obydlí. Vůně, pachy, smrady, bláto, bulvy a řízky na silnicích, libo jak kdo cukrovar vnímal, to byl každoroční kolorit. Kolorit, který již třicet let není. Proto je tento článek malým připomenutím velmi významné součásti historie Dřevohostic.

Cukrovarnictví patřilo mezi rozhodující průmyslová odvětví českých zemí devatenáctého a první poloviny dvacátého století. Výhodné půdní a klimatické podmínky, vynalézaví a podnikaví obyvatelé v této části Evropy dali rozvinout neobyčejně bohatému zemědělsko-potravinářskému oboru. Jeho rozmach podnítil rozvoj strojíren, železniční dopravy, střídání plodin na polích atd. Cukrovary byly zakládány masivně po celém území, včetně Přerovska. Vyšší polohy směrem k Bystřici pod Hostýnem však dlouho zůstávaly bílým místem na cukrovarnické mapě, zemědělský ráz oblasti přetrvával.

Původní ochranná známka výrobců cukrovaru

Cukrovar po rekonstrukcích v meziválečném období

Za první vlašťovku se dá pokládat až moment, když byl v Dřevohosticích zřízen sklad a výkupní místo pro řepu cukrovaru ve Všetulích u Holešova. To však již v okolí Dřevohostic dávno pracovaly cukrovary v Domaželicích (zal. 1851), v Přerově (1858) a v Lipníku (1867).

Cesta k založení vlastního cukrovaru byla pro rolníky na Přerovsku svízelná a krkolomná. Jednak neměli dostatek potřebného kapitálu, u většiny z nich panovala nej-různější nedůvěra „v novou věc“ a také již existující soukromé cukrovary dělaly všechno pro zmaření zakládacích snah budoucí konkurence. První zakládací pokus byl učiněn na schůzi přerovského a holešovského okresu v Říkovicích v lednu 1881. Bylo však upsáno pouze 900 akcií, a proto z celé akce sešlo. Druhý pokus učinili Dřevohostičtí v roce 1885, ale dopadli ještě hůře. Jednak v okolí i v samotných Dřevohosticích řepu vykupovaly cukrovary ve Všetulích, Lipníku a v Prosenicích, jednak příčinou druhého krachu byla stále velká nedůvěra po nedobrých začátcích rolnických cukrovarů v Brodku a v Prosenicích. Touha po založení však žila dál a na třetí pokus byla úspěšná.

Hybatelem úspěšné zakládací akce byl její neúnavný stoupenec, zemědělský podnikatel, nájemce dřevohostického velkostatku Josef Vykoukal. Na hospodářské schůzi v Domaželicích v prosinci 1892 bylo rozhodnuto založit vlastní rolnický cukrovar, což následná schůze rolníků v únoru 1893 potvrdila. Josef Vykoukal tak měl otevřenou cestu ke zpracování nákladů na stavbu a stroje, zorganizoval ustavující schůzi pořizovacího výboru a mohly být vydány akcie s celkovým kapitálem 300 tisíc zlatých. Každá akcie byla vázána povinnou dodávkou 100 q řepy. Opětovné pochyb-

nosti o existenci podniku rozptýlil zásah předsedy Rolnické záložny v Dřevohosticích Antonína Stejskala, který navrhl upisovaný kapitál hradit směnkami, které převezme záložna. Tím fakticky vznik cukrovaru zachránil od dalšího možná i definitivního krachu. Další pokusy o zmaření zakládací akce všetuským cukrovarem nebyly úspěšné, a tak vzniku rolnického cukrovaru v Dřevohosticích již nic nebránilo v cestě. Ustavující valná hromada se sešla 29. července 1894, předsedou správní rady byl zvolen Josef Vykoukal. Akciová společnost nesla název „Rolnický cukrovar akciový v Dřevohosticích“.

Povolení ke stavbě cukrovaru bylo Josefovi Vykoukalovi vydáno 20. srpna 1893 a potvrzeno 3. března 1894 okresním hejtmánstvím v Holešově. Věhlasná stavební firma Nekvasil z pražského Karlína stavěla během roku tak intenzivně, že již 21. září 1894 byla stavba zkolaudována. Strojní zařízení dodala další známá firma Märky, Bromovský, Schulz. Náklady na stavbu se vyšplhaly na více než 492 tisíc zlatých.

Slavnostní vysvěcení cukrovaru se uskutečnilo 19. září a 2. října 1894 začala první kampaň. Po Dřevohosticích se poprvé rozlinula vůně cukrovarnických řízků a vůně vařeného cukru. První ředitel cukrovaru Antonín Vašák po ní mohl s uspokojením konstatovat, že se z cca 22 tisíc tun řepy vyrobilo prvních 2800 tun surového cukru. Následující roky byly nelehké především ekonomicky, vedení cukrovaru muselo získat a stabilizovat nejenom pěstitelskou základnu, ale zejména oblast prodeje cukru, která byla závislá právě na konkurenčních cukrovarech. Přesto se dařilo mírně navyšovat zpracování řepy a výrobu cukru, a tak bylo možno přikročit k rekonstrukcím zařízení a zvyšování kapacity, které doprovázely vždy nějaké novinky z technologie. Postupně docházelo na všechny části cukrovarnické technologie, cukrovar se tak během krátké doby vypracoval mezi kapacitně přední závody na Moravě. Z původních asi 350 tun řepy dokázal denně zpracovávat okolo 1100 tun, protože krátce po vzniku Československa došlo k dalším velkým rekonstrukcím v kotelně, na řezání řepy nebo v odstředování cukru. Ve čtyřicátých letech byl elektrifikován jako jeden z prvních. Cukrovar v meziválečném období dosáhl na výkonnostní maxima. Ročně se průměrně zpracovalo 30 tisíc tun řepy a vyrobilo 4 tisíce tun surového cukru a tyto výkony vydržely až do konce 50. let 20. století.

Celokampaňový ruch na splavech

ROLNICKÝ CUKROVAR AKCIOVÝ V DŘEVOHOSTICÍCH

ADRESA TELEGRAMŮ:
CUKROVAR DŘEVOHOSTICE

TELEFON ČÍSLO 3

ŽELEZNIČNÍ STANICE:
BYSTRICE POD HOSTÝNEM

V Dřevohosticích dne 28. srpna 1947.

P.T.

SEVEROMORAVSKÉ CUKROVARY, koncern. podnik, závod 03 DŘEVOHOSTICE

POŠTA: 751 14 DŘEVOHOSTICE — TELEFON: PŘEROV 8. 911 11. 13 — ŽELEZNIČNÍ STANICE: BYSTRICE POD HOSTÝNEM

Firemní názvy reprezentující dvě odlišná období života cukrovaru

Dřevohostický závod patřil mezi výrazně menší část cukrovarů, kterým po celou dobu své existence dopravu surovin a výrobků obstarávala nejdříve zvířata (voly, krávy a koně) a později auta. Kdysi všeobecně výhodnou železniční dopravu se přes usilovné a místy úporné snahy nikdy nepodařilo do Dřevohostic přivést. Cukrovar alespoň, vědom si důležitosti dopravních cest, významně přispíval finančně nebo materiálně na zpevňování či dláždění početných silnic v obci a v okolí.

Pozornému čtenáři neunikl výraz surový cukr. Byl to jakýsi polotovar, cukr s menším množstvím tzv. necukrů, melasotvorných látek. Tento polotovar kupovaly cukrovary vybavené dalším, čistícím – rafinačním zařízením, kde se necukry odstranily a vznikl čistý neboli bílý cukr. Dřevohostice od založení vyráběly právě jen surový cukr. Ale řízením osudu získaly podíl na výrobě bílého cukru zaniklé přerovské cukrovarnické společnosti, což jim umožnilo rozšířit technologii o výrobu bílého cukru. V roce 1937 tak byl v Dřevohosticích vyroben první bílý cukr, avšak následující válečné roky bylo možno vyrábět jen cukr surový.

Po druhé světové válce byly cukrovary jako jedny z prvních předmětem znárodnění. Velké soukromé hned, rolnické byly určeny ke združstevnění. K tomu nedošlo v důsledku února 1948, a tak v létě téhož roku došlo k zestátnění, převzetí moci státem, i v Dřevohosticích. Skončilo tak půl století velmi úspěšného boje dřevohostického cukrovaru o místo na cukerním slunci. Skončil ale také určitý přístup k práci, majetku, řízení podniku, skončila doba, kdy zaměstnanci cukrovaru byli, obrazně řečeno, jedna rodina nejenom proto, že bydleli v areálu za cukrovarskou zdí. Řada předsedů správní rady, významných místních a okolních osobností (Vykoukal, Petr, Uherek, Tomaník, Talla, Ševčík a Jaroš) se definitivně uzavřela, vládu převzal stát.

Stát v roce 1948 přidal cukrovaru název „Cukrovar a rafinerie cukru v Dřevohosticích, národní podnik“, který se v průběhu následujících dvou desetiletí šestkrát změnil. Začalo se především plánovat a neinvestovat, mzdy cukrovarských zaměstnanců byly nejnižší z celého potravinářského průmyslu. Zkušení a pracovití zaměstnanci časem odešli a získat stejnou náhradu bylo stále těžší. Nastala doba „údržby“, morálního a technického strádání, a to nejenom v Dřevohosticích. V polovině 60. let se celostátně přistoupilo na pěstování výnosových odrůd cukrové řepy s nízkou cukernatostí, což vedlo ke kritickému zhoršení ekonomiky výroby cukru. Nakrátko po válce obnovená výroba bílého cukru (krystalu a moučky) skončila v roce 1955. Z nadří-

Kampaňový provoz krátce před zrušením

zených míst přicházely pokyny ke stále větším výkonům ve zpracování řepy, od 60. let se každoroční množství prakticky zdvojnásobilo, zařízení ale zůstalo stejné, trhaly se na něm rekordy. Šedesát, sedmdesát sedm, osmdesát dva, nakonec rekord devadesát pět tisíc tun řepy za kampaň. Jev typický pro všechny cukrovary.

Na konci šedesátých let přišla další rána – návrh na zrušení cukrovaru. Konec byl odvrácen, ale několik kampaní zaměstnanci prováděli jen nejnutnější údržbu, než bylo přikročeno k obnově zařízení. Žel jen k postupné obnově. V havarijním stavu se však nacházelo celé zařízení cukrovaru. A tak od roku 1973 byla kotelna předělána na mazut, čímž došlo k úspoře těžké fyzické práce, poté byla postavena plavící linka a pračka řepy, pořízen extraktor, řezačky, postavena vápenka a jako poslední velká akce byl v roce 1989 v kotelně postaven z jugoslávského Zagrebu kotel po havárii teprve jeden a půl dekády starých kotlů. Přes všechny tyto rekonstrukce úroveň cukrovaru nadále zaostávala za ostatními závody tehdejšího podniku se sídlem v Olomouci. V roce 1989 došlo ke změně orientace výroby jednotlivých jeho cukrovarů. Dřevohostice jako jediná tzv. surovarna dodávající cukr do Kojetína tím ztratily odběratele. Proto se od roku 1990 vyráběla také ekonomicky zajímavější afináda, ale významnější efekt to nepřineslo. Chyběli kvalifikovaní pracovníci, bylo nutno masivně investovat do zařízení, chyběly však prostředky. Podpora z podniku prakticky nebyla žádná.

Poslední dřevohostická kampaň završila na podzim roku 1991, vyrobených 2605 tun afinády skončilo v pivovarech a 3797 tun surového cukru ve Všetulích a také až v pražských Modřanech. Další provoz cukrovaru už nebyl ekonomicky možný, proto bylo rozhodnuto se zpracováním řepy v Dřevohosticích po necelých sto letech skončit.

Když cukrovar v Dřevohosticích začal v kampani 1894/95 pracovat, existovalo na českém území 204 cukrovarů, které dohromady vyrobily 805 tisíc tun bílého cukru. Počet cukrovarů v té době již neustále a trvale klesal. Když cukrovar Dřevohostice v kampani 1991/92 pracoval naposledy, bylo v provozu v Čechách a na Moravě 44 cukrovarů, které vyrobily 540 tisíc tun cukru. V kampani 2019/20 bylo v provozu 7 cukrovarů na zpracování cukrové řepy, které dohromady vyrobily 509 tisíc tun cukru. Spotřeba České republiky je přibližně 350 tisíc tun cukru ročně. Česká republika je na sedmém místě v pořadí velikosti výroby dvacítky unijních států, které vyrábějí cukr. Uvedená čísla jasně dokládají trvalou soběstačnost ve výrobě cukru a trvalou vývozní schopnost českých cukrovarů. Tyto sladké továrny ustály potřebnou početní redukcí a modernizací devadesátých let, ale i výhody a nástrahy systému produkčních cukerných kvót EU. Pokračují a nesou český cukerní prapor dál, taky za Dřevohostice.

Daniel Froněk

Počasí v roce 2020

Konec roku přináší zpravidla nejrůznější hodnocení a bilancování, ale i přání a předsevzetí do dalšího. Platí to i o počasí. Právě teď, když píšeme o tom loňském, krásně sněží, teplota $-5\text{ }^{\circ}\text{C}$, takže na druhou lednovou dekádu ideální zimní počasí. To loňské se však docela často vymykalo běžnému průběhu počasí mých mladých let. To ještě v zimě mrzlo a padal sníh, na jaře se začínalo pomalu oteplovat a nechyběla ani tolik potřebná vláhla. V létě hřálo slunce, takové to pohodové léto na prázdniny a koupání, po něm barevný podzim a bílé zasněžené Vánoce. Ale ne vše může být ideální a ve srovnání s tím, jaké starosti a problémy nám všem přinesl rok 2020, si vlastně ani nemůžeme na počasí stěžovat.

Leden byl vloni mimořádně teplý, i když 26 mrazových dnů naznačuje spíše opak. Teploty se totiž držely okolo $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$, nízká oblačnost a časté mlhy byly téměř denně. 19. ledna napadlo asi 7 cm sněhu, ten však vzápětí roztál.

Únor, měsíc velmi teplý a deštivý, zůstal úplně beze sněhu, teplejší únor byl pouze v roce 2016. Na začátku února se hladina Moštěnky mírně zvedla, ale jen nakrátko, vláhla citelně chyběla.

Březen se vyznačoval kolísavými teplotami, už 22. března kvetl zlatý déšť a zároveň tentýž den začalo sněžit. Konec března byl opravdu velmi chladný.

Duben začal nezvykle silnými mrazy, na apríla dokonce $-7,8\text{ }^{\circ}\text{C}$. 16 mrazových dubnových dnů je hodně, a tak omrzly meruňky i rané broskve. Spadlo jen 10 mm srážek, nejméně za dobu 54 let měření pana Františka Kužela. Moštěnka zaznamenala nejmenší průtok vody v historii. Na konci dubna se počasí polepšilo a teploty dosahovaly přes $20\text{ }^{\circ}\text{C}$ – např. 28. dubna $23,1\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Květen přinesl konečně vláhu, ale i když často pršelo, zůstávala půda v hloubce 30 cm suchá. Stejně jako v roce 2019 byl květen poměrně chladný, zejména ve druhé květnové dekádě klesaly ranní teploty velmi nízko.

Červen pokračoval ve vydatných srážkách, Moštěnka dokonce 20. června hrozila vylitím, a tak na Nábřeží ulici chystali hasiči pytle s pískem. Při průtoku vody v Moštěnce byl v Prusích zaznamenán průtok 210 cm (roční normál je 53 cm).

Červenec zahájily přivalové deště a nízké ranní teploty. Pak se léto poněkud umoudřilo, otepilo se i v noci. Ale i tak průměrná červencová teplota zůstala nižší než v srpnu, což se opakuje už několikátý rok.

Srpen dopřál milovníkům léta konečně tropické teploty, ale i bouřky s průtrží mračen. Občas se sice objevila mlhavá rána, denní teploty si však stále držely letní ráz.

Září, konkrétně 1. 9., tj. začátek školního roku, přivítalo školáky celodenním vytrvalým deštěm, kdy voda v Moštěnce „vyskočila“ o celý 1 metr. Často pršelo, v polovině měsíce krátce zahřálo příjemné babí léto.

Říjen, měsíc dešťů a povodní, to je asi nejvhodnější pojmenování. Pan František Kužel, náš dřevohostický znalec počasí, uvádí, že od roku 1961, tj. téměř 60 let, ještě nikdy v říjnu tolik nepršelo. Během 13. října to bylo 39,4 mm srážek a hladina Moštěnky stoupla o více než 2 metry. Na polích se tvořily bažiny, zemědělci s obtížemi sklízeli kukuřici a cukrovku.

Listopad byl ve znamení věčně zatažené oblohy, slunce téměř nesvítilo a propršela polovina měsíce. Většinou bylo poměrně teplo, ochladilo se až v poslední listopadové dekádě.

Prosinec se zapsal rekordně jako nejteplejší prosinec v historii záznamů pana Kužela. Jen pro srovnání: nejchladnější prosinec z roku 2001 s průměrnou teplotou -4°C ; nejteplejší, ten loňský 2020, průměrná teplota $+3,4^{\circ}\text{C}$. Vánoce propršely a na sněhovou nadílku jsme si počkali až po Novém roce.

měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
průměrná teplota ($^{\circ}\text{C}$)	-0,1	5,0	6,0	10,1	12,3	18,0	19,7	20,8	15,8	10,6	5,0	3,4
množství srážek (mm)	18,7	46,7	21,1	10,1	97,1	148,9	63,1	75,5	96,3	147,2	18,4	47,0

Děkuji panu Františku Kuželovi za přesné a podrobné údaje o počasí v loňském roce, za ochotu a množství zajímavých informací, které mi každoročně s velkou ochotou poskytuje.

Hana Sedlářová, kronikářka městyse

Podzim a konec roku ve školce

Ze zářijového měsíce jsme se plynule dostali do měsíce října. Nové děti, které nastoupily v září, se pomalu adaptovaly na podmínky, kamarády a paní učitelky. V tomto měsíci se děti postupně seznamovaly s tím, co se děje v přírodě na podzim. Pravidelně jsme chodili na vycházky, ze kterých jsme měli spoustu zážitků. Tváří v tvář jsme viděli bažanta na neobvyklém místě. Bažant seděl na stromě. Stáli jsme na chodníku a se zaujetím jsme si o bažantovi povídali. Pro děti to byl silný zážitek. Podzim nabízí velkou možnost kreativity. Pracovali jsme s přírodninami, naučili jsme se spoustu písní a básní na téma podzim. Naši prá-

ci zpestřila návštěva kouzelníka. Děti měly možnost si vyzkoušet přímou práci s kouzelníkem. Nechyběla ani pohádka O chytré princezně.

Konec října byl poznamenán přerušením provozu MŠ z důvodu karantény. Tato pauza trvala od 29. 10. do 16. 11. 2020. Děti a paní učitelky byly spolu v kontaktu formou distanční výuky. Dě-

tem a rodičům byly zasílány nabídky pro vzdělávání dětí. Nabídky byly ze všech oblastí vzdělávání. Paní učitelky zasílaly básničky, písničky, omalovánky, pracovní listy na rozvoj logického myšlení... Děti společně s rodiči tyto činnosti zvládli na jedničku. Vypracované činnosti postupně posílali zpět do školky. Z těchto výsledků jsme měli velkou radost. Touto cestou děkujeme rodičům za jejich trpělivost a spolupráci.

Čas rychle plynul a nastal prosinec a s ním i příchod Mikuláše. Mikuláš přišel v doprovodu andělů a přinesl s sebou Knihu hříčů, ze které četl a promlouval k dětem. Zároveň také děti dostaly balíčky a jako poděkování zarecitovaly básničky a zazpívaly písničky. Z důvodu nařízení vlády se nemohla konat společná besídka, proto byla nabídnuta rodičům kompenzace formou videa. Svě děti viděli, jak tancují v krojích. MŠ také nabídla možnost vánočního fotografování.

Z dalších zajímavostí bych ráda uvedla návštěvu lektora, který děti inspiroval v oblasti polytechnické výuky. Děti podle plánek sestavily z kostek lega kopii Karlova mostu. Výsledek své práce si vyzkoušely tím, že se bezpečně prošly po tomto mostu. I v měsíci prosinci jsme měli možnost vidět divadelní představení s vánoční tematikou.

S rokem 2020 jsme se rozloučili a těšíme se na rok 2021, do kterého si všichni nejvíce přejeme pevné zdraví.

Eva Doleželová, učitelka MŠ Pramínek

Koronavirus posadil učitele i děti k obrazovkám.

„Jak to vlastně vypadá ve škole, když není škola?“ zeptali jsme se ředitelky dřevohostické základní školy Nataši Kučerové.

Nemylte se, škola byla, je a bude, jen pohled do pracovního kalendáře pro nový rok nehýří optimismem. Řádky ještě vloni touto dobou plné termínů akcí a aktivit se smršklý na lhůty odesílání rozsáhlých tabulek, monitorovacích dotazníků a statistických hlášení. Kdyby se z 1. a 2. třídy neozývalo píštění a dupot, bylo by ve škole věru velmi smutno.

Kdy se školní třídy v tomto školním roce pro žáky uzavřely?

Z dětí ve školních lavicích jsme se radovali jen šest týdnů a pak nás úsměv přešel. Zákaz zněl jasně: Od 12. října smí do školy jen žáci 1. stupně, 2. stupeň se bude vzdělávat na střídačku, vždy dva ročníky doma a dva ve třídách. Pečlivě jsme vypracovali rozpisy, jak, kde a kdo, opět nalajnovali rozestupy před jídelnou a určili dohledy nad žáky, abychom všechna ta omezení a usměrnění již o dva dny později mohli hodit do koše. „Doma zůstanou šmahem všechna děcka,“ rozhodlo naše ministerstvo, protože virus se nenechal zmást a dál se množil.

Prvnáčky a drugačky přivítala škola až 18. listopadu, o pět týdnů později. Nemožno říci, že s otevřenou náručí, protože rozestupy se musejí dodržovat.

Zákaz zpěvu a sportování už nikoho nepřekvapil, i když tvůrci nejružnějších metodických doporučení stále tvrdšími trvali na tělocviku a tělesné výuce. Tyto předměty v rozvrhu žádná škola nemá, ale k některým úředníkům se tato informace ještě nedonesla. Novinkou byl několikastránkový přípis shrnutelný do věty: „Větrejte.“ A tak nejen větráme, ale chodíme s dětmi do školní zahrady, cpeme do svých žáčků mlíčko i ovoce a zeleninu, dohlížíme na roušky, na mytí malých paciček, na rozestupy...

Podzimní prázdniny se rozhodnutím pana ministra protáhly na celý týden od 26. do 30. listopadu a pak mohli kromě 1., 2. a 9. třídy do školy zase buď šestý a sedmý, nebo osmý ročník. Takhle jsme však rotovali jen tři týdny, pak přišly prázdniny a po nich utrum. Nový rok jsme přivítali ve staré sestavě: pedagogové, prvňáci a drugači, ostatní doma a tak pokračujeme týden po týdnu.

Probíhá distanční vyučování, kdy se žáci učí na dálku, bez problémů?

Distanční výuka je vyučování, kdy se učitel s žáky komunikuje online pomocí zvolené výukové platformy nebo sociální sítě. Stručně řečeno, učitel učí své žáky přes počítač, stejně tak jim i zadává úkoly a zkouší. To s sebou prostě problémy nést musí.

Nepopírám, že hlavně rotační výuka (jeden týden ve škole, jeden z domu) se neobešla bez zmatků. Zvykali jsme si na telefonáty: „Jak to máme dnes a zítra?“ „Šmarjá, já jsem myslel, že jsme dnes doma. Přijdu až na druhou hodinu, poněvadž jsem v pyžamu.“ „Já nemám cvičení, protože jsem si učebnici nechala ve škole, protože jsem zapomněla, že je pátek a že si je mám na pondělí vzít, a kdy se může maminka stavít?“

Chybná rozhodnutí však nepostihovala zdaleka jen žáky. Mým parádním kouskem bylo, když jsem si spletla vyučovací hodiny a snažila se odlákat žáky kolegyni z její matematiky v domněnii, že máme češtinu. Neboží osmáci nevěděli, kam na obrazovce dřív skočit...

Koloběh zmatků uřál pokyn zakončit vzdělávání osmnáctým prosincem a odeslat děti, aby pomáhaly doma s přípravami na Vánoce. Vzhledem k uzavření kadeřnických provozů tak nejedné mamince přibýlo šedivých vlasů, i když předtím žádné neměla.

Obvyklé rodičovské: „Co bylo ve škole?“ je zapomenuto stejně jako hrozivé: „A máš zaracha!“ Žáci, kteří propadali skepsi, by si měli uvědomit, že prohlášením: „Můžu se na to vykašlat,“ se ocitnou v hledáčku hygieniků.

Co pololetní vysvědčení?

Více než kdy jindy se nabízí možnost hodnotit žáky slovně, ale v naší škole jsme se shodli, že známe máme dost, abychom mohli klasifikaci téměř bez problémů uzavřít. Aktivní žáci, a byla jich většina, si pěkné známky na vysvědčení určitě zaslouží.

Někteří žáci ovšem boj s výukou na dálku nevedou příliš vítězně.

Pravda, někteří „váhaví střelci“ jaksi ztrácejí dech a ne a ne ho znovu popadnout. Distanční výuka už trvá příliš dlouho a motivace se vytrácí. Tady společně zvažujeme, jak nabudit a pomoci, jak postrčit nerozhodné, jak z každého našeho svěřence dostat vše, co v něm je. Není to jednoduché, ale je to naše práce a my ji děláme rádi,

i když nám občas přinese bezesnou noc. O to větší radost prožíváme s těmi, kteří měli pomalejší start, ale svou kolej našli a už jedou.

Škola je proslulá zapojením do nejrůznějších soutěží. Jak je tomu letos?

Přestože byly celostátně vyhlašované soutěže pro tento školní rok zrušeny, naše děti soutěží rády. Některá klání jsme stihli ještě v půldruhém měsíci vyučování napřímo a teď jsme vyhlásili dvě soutěže školní. Mezi rouškovými modely zvítězil Jirka, ale pozadu nezůstaly ani kreace dalších prvňáčků a druháčků.

Školní soutěž o nejkrásnějšího vánočního skřítku je stále v plném proudu a na svého vítěze ještě čeká. O favority však není nouze a je velká škoda, že nemůžeme čtenáře pozvat do vestibulu na výstavu.

Jak hodnotíte v tomto obtížném období práci učitelů?

Ředitelkou školy jsem už dvaadvacátý rok, a přestože své kolegyně a kolegy znám, nelením zajít i na distanční hospitace. Můžu potvrdit, že se všichni zhostili nesnadného úkolu velmi dobře a pracují s plným nasazením. Sejdeme-li se o přestávce nebo na distanční poradě, probíráme vyzkoušené metody práce, konzultujeme, jak s dětmi pracovat, a věřte, že o každém našem žáku přemýšlíme a společně se snažíme najít co nejprínosnější způsob práce.

Stejně tak si vážím práce našich rodičů. Úkol dostat dítě k obrazovce a přimět je, aby tam po celou dobu vyučování vydrželo, přenést se přes nejrůznější výmluvy a důvod, proč dneska nee, je hodný medaile za statečnost. Velkým problémem je, že neustálé prodlužování doby distanční výuky vede k deziluzi a ztrátě motivace. Nevidíte-li na konci tunelu světlo, stane se učení trhací zkouškou přirozené lenosti a až nadpřirozeně silné vůle.

Hodnotíte distanční výuku jako pozitivní, nebo spíš negativní?

Uvědomme si, že změněná situace nese s sebou oba tyto aspekty. Škola už nikdy nebude taková, o jaké čteme v obrozenských románech. Jen s tabulí a křídou bychom si při výuce na dálku sotva poradili. Hlavně naše děti musely najednou téměř

dospět. Sotva si umíme představit, s jakými obtížemi se potkává žák, který musí jednat v neosobním digitálním prostředí samostatně, musí se zorientovat a sám si poradit. Tady jsou kupodivu dobré i zkušenosti z tak zatracovaných počítačových her.

Dnes můžeme díky novým technologiím a technikám žákům prezentovat učivo náročné, zajímavé a hravé, ale oni i my platíme daň v podobě zhoršujícího se zraku, bolesti hlavy nebo blokádami páteře. A to v pořádku rozhodně není. *RR*

O zvonění

Od roku 1926 vykonával službu kostelníka p. Gryger Antonín až do roku 1968. Povinností kostelníka bylo zvonit na velký zvon při pohřbech a církevních událostech. Tyto úkony prováděli i členové kostelníkovy rodiny. Pan Pacula mi říkal, že když si bral dceru kostelníka Růženu, tak mu její otec říkal, že k Růženě patří i zvonění.

Dříve smuteční průvod šel po silnici (nebyl tak velký provoz). Zvonění při smutečních průvodech se provádělo pro obce Lipová a Křtomil od „Debrňáka“, pro Radkovy od mostu přes Bystřičku, pro Nahošovice od sochy sv. Šebestiána, od Turovic po ulici Novosady do kostela. Po zádušní mši svaté se zvonilo od kostela na hřbitov. Při úmrtí věřících prováděl kostelník zvonění na zvonku „umíráčku“.

Zvonění ráno, v poledne a večer prováděl pan Antonín Vinklárek a jeho manželka. Pan Vinklárek zvonil téměř padesát let. Večer nebo brzy ráno při výstupu na zvonici nerozsvěcoval světlo. Říkal, že za padesát let (třikrát denně) zná každý schod. Ručně se zvonilo do roku 1985, od té doby zvon poháněl elektromotor. V tomto období vykonával funkci duchovního správce farnosti páter Pospíšil Artur do roku 1950. Od

roku 1950 do 1975 páter Klimeček Rudolf. Po smrti p. Klimečka zastupoval na krátký čas páter Holubníček. Od roku 1975 zastával funkci duchovního správce páter Olšina do roku 1995. Od roku 1995 spravoval farnost páter Artur Górka. Od roku 1968 vykonával funkci kostelníka Srovnalík Jindřich. Poslední pohřeb, kdy rakev se zesnulým byla vezena v pohřebním voze taženém koňmi, byl v roce 1979, a to pohřeb paní Kvasnicové Marie. První pohřeb bez průvodu jen ve hřbitovní kapli byl v roce 1979 pana Pospíšila.

Květinovou výzdobu kostela prováděla do roku 1992 paní Marie Zabloudilová. Do roku 2008 prováděly květinovou výzdobu paní Růžena Paculová a paní Ludmila Sedlová. Nyní se o výzdobu kostela stará paní Alena Lapáčková.

Údaje mi poskytla v roce 2009 paní Růžena Paculová, dcera Antonína Grygera.

František Kužel

Větrný mlýn v Dřevohosticích

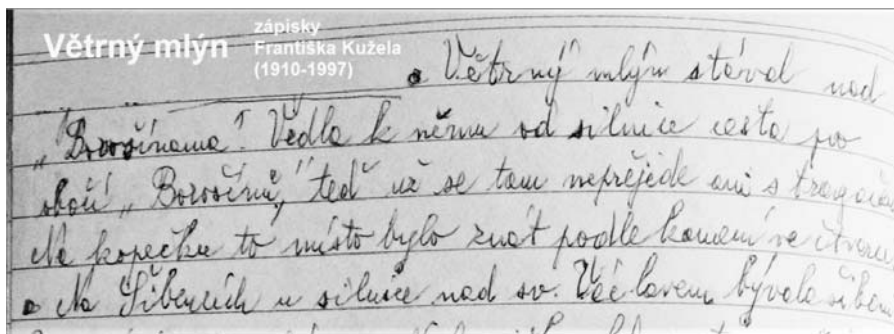
Kde stál větrný mlýn, mi vyprávěl můj tatínek, který nám zanechal své zápisky. Když jsem byl ještě v dětském věku, vždycky když jsme šli k tetičce do Lipové, nezapomněl mi ukázat toto místo. Větrák, jak se dříve říkalo, stál nad „Borošény“, to je šikmý svah nad původním mlýnským náhonem od Debrného mlýna. Toto místo je na pravé straně od silnice do Lipové přibližně uprostřed mezi „dálnicí“ a pískovištěm (nyní závodní trať pro motocykly). Dříve byly „Borošény“ pečlivě obdělávány, většinou obyvateli Chaloupek, kteří tam pěstovali zeleninu. Nyní jsou tyto pozemky většinou zpuštělé, před lety tam sušil seno pan Symerský.

O větrném mlýně píše také pan Pospíšil ve své knize Mlynáři v povodí Moštěnky. Mimo jiné tam píše, že nedaleko vodního mlýna Debrného stával větrný mlýn holandského typu. Ve větráku byl mlynář Herodek, který byl sekerníkem. Věnoval se opravám a prodeji větrných mlýnů. Větrák z Dřevohostic byl převezen do Skaličky kolem roku 1850.

Větrný mlýn

od roku 1858. byl provozován mlynář Václav Jašíkovi provoz větrného mlýna, který stával u „Debrného mlýna“.

Větrný mlýn v Dřevohosticích, poblíž „Debrňáka“. Zápisky Františka Kužela (1910 - 1997).
Překlad: Větrný mlýn stával nad „Borošénama“. Vedle k němu od silnice cesta po úbočí „Borošéná“, teď už se tam nepřejede ani s tragačem. Na kopečku to místo bylo znát podle kamení ve čtverci.

V první kronice Dřevohostic, psané od roku 1920, je zápis: „V roce 1858 byl povolán mlynář Václavu Jašíkovi provoz větrného mlýna, který stával u „Debrného mlýna“. Dřevohostický větrný mlýn si můžete nyní prohlédnout ve Skaličce. Nynější majitel pan Antonín Červek je potomek prvních majitelů.

Napsal jsem panu Antonínu Červekovi do Skaličky a on mi odpověděl: „Nejsem schopen říci, jestli větrák, který Jan (Johann) Herodek dal své dceři jako věno ke svatbě a který se na 12 koňských povozech převezl do Skaličky, je právě tím větrákem, který patřil Václavu Jašíkovi.

Vím jen, že Jan Herodek byl tzv. Mühlbauer – sekerník/stavitel dřevěných mlýnů německého typu a že pocházel z Luboměře. Tento mlýn dal skutečně jako věno své dceři Františce Herodkové, která se provdala za mého prapředka Josefa Červeka. Mlýn se v Dřevohosticích rozebral na trámy a rozložený dovezl do Skaličky. Po převozu se měnil jeden z hlavních nosných trámů, tzv. matka – vodorovný dubový trám, který sedí na svislém trámu tzv. otci/tatíkovi, protože původní matka byla ve špatném stavu. Otec/tatík – svislý dubový trám, jakož i jiné trámy jsou ale původní. Na krupniku je datování 1812 a závaží 1786. Mlýn ve Skaličce byl nejdéle v provozu v celém Česku, mlel až do roku 1966.“

Prohlížel jsem matriky obce Skalička a našel jsem, že prapředek nynějšího majitele Josef Červek pocházel z Luboměře. Před rokem 1867 se oženil s Františkou Herodkovou ze Spálova. Ten mlýn jí daroval otec. Manželé Červekovi neměli život lehký, v rozmezí 18 let se jim narodilo deset dětí, jen čtyři se dožily dospělosti. Nejhorší byl leden 1867, kdy jim zemřely na tenkrát běžnou nemoc záškrt za čtyři dny tři děti (staré 2, 5 a 9 let).

František Kužel

Miroslav Zapletal opět na Dakaru

Dřevohostický závodník Miroslav Zapletal s navigátorem Markem Sýkorou na Fordu F150 z dřevohostické dílny Offroadsportu dojeli letošní Rallye Dakar kvůli poruše v kategorii Experience, mimo pořadí.

Právo v historii naší země

Vývoj právního systému na našem území prošel dlouhými a složitými cestami. Vůbec nejstarším právním zákonem na světě je babylónský zákoník – „**Kodex krále Chammurapiho**“, jenž vznikl kolem roku 1800 před naším letopočtem. Je vytesán do jednolitého sloupu z tmavého lomového kamene – klínovým písmem – a byl objeven ve starověkém městě Sús v roce 1901 (nyní je tato památka uložena v Paříži v Louvru). Chammurapiho zákoník obsahuje v horní části vyobrazení krále, jenž se modlí k bohu Slunce a k bohu Spravedlnosti a diktuje text zákoníku. Tento zákoník obsahuje zvykové právo a 282 článků, jež obsahují právní zákony, které se týkají rodiny, soukromého vlastnictví a majetku, obchodu i mezd, půjček, násilných činů aj. Tresty za provinění se proti zákoníku jsou většinou velmi kruté. Tento monolit byl vystaven na veřejném místě a zaručoval tak, že se jím museli řídit všichni obyvatelé říše. Zajímavostí je, že první český překlad tohoto zákoníku provedl náš světově známý český vědec, historik a znalec klínového písma, překladatel ze sumerského a akádského jazyka – docent Dr. Josef Klíma (1909–1989).

Starověké Řecko rozvíjelo také právní vědu, která z velké části byla později přejata do práva starověkého Říma. V roce 449 před naším letopočtem byly poprvé sepsány římské zákony – tak zvaný „Kodex dvanácti desek“. Z římského práva vycházelo později i právo Byzantské říše.

Na našem území se zpočátku formovalo právo obyčejové, nebo také označované jako právo zvykové. Při soudech o trestech rozhodoval staršina kmene či rodu se svými nejbližšími spolupracovníky z jeho družiny. Zvykové právo se uchovávalo ústní formou a předávalo se z generace na generaci.

Pro rozvoj vzdělanosti na našem území měl mimořádný a dosud ne dostatečně doceněný význam příchod slovanských věrozvěstů sv. Konstantina (sv. Cyrila) a sv. Metoděje v památném roce 863. Oba bratři – rodáci z řecké Soluně, byli na svou dobu mimořádně vzdělaní, a tak byzantský císař Michal III. vyslal na základě prosby velkomoravského knížete Rostislava (Rastice) na Moravu nejlepší vzdělance, které jeho říše tehdy měla. Konstantin přeložil hlavní bohoslužebné knihy – jako byl misál (knihy obsahující všechny texty pro mši) i breviář (obsahuje modlitby, jež jsou předepsané církví kněžím k denním modlitbám). Metoděj pak přeložil nejen „Písmo“, ale i významný řecký spis „Knihy otců“ a velmi významný právní spis „**Nomokánon**“, což byla sbírka církevních předpisů a občanských zákonů. Konstantin pak podle místních právních zvyklostí upravil a přeložil řecký zákoník pro obyvatelstvo naší země a nazval jej „**Zakon sudnyj ljudem**“. Oba tyto spisy jsou prvními a základními právními spisy, které vznikly na našem území.

Bohužel všechny tyto spisy se staly obětí nenávistných útoků ze strany latinských (německých) kněží a byly zničeny po smrti arcibiskupa Metoděje v roce 885, kdy za knížete Svatopluka došlo ke střetům mezi latinským a slovanským kněžstvem. Slovanští kněží byli z naší země vyhnáni a odešli do Bulharska a na Kyjevskou Rus, kde přinesli písmo a rozvíjeli vzdělanost. V Bulharsku, již dávno před pádem totality u nás, slavili rok 863, příchod slovanských věrozvěstů na Moravu – jako jejich státní svátek, protože přinesli vzdělanost.

Je úžasné, že největším naším znalcem této problematiky byl vědec světového formátu – univerzitní profesor Dr. František Dvorník (1893–1975), rodák z vesničky Chomýž u Bystřice pod Hostýnem. Po studiích na Arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži a po kněžských studiích v Olomouci studoval na pražské universitě a pak na pařížské Sorboně. Krátce působil potom v Praze na Katolické fakultě Univerzity Karlovy, avšak byl povolán k vysokoškolské výuce opět do Francie. V letech 1948–1965 působil tento světově uznávaný znalec dějin byzantské říše jako vysokoškolský profesor na nejslavnější americké univerzitě – na Harvardu – v městě Cambridgi. Je neuvěřitelné, že zemřel při návštěvě své rodné vesničky, při návštěvě Podhostýnského kraje, který miloval, dne 4. listopadu 1975 a byl pohřben v sousedním Bílávsku.

Druhým naším opět velmi významným historickým právnickým spisem je soubor právních předpisů – nejstarší česky psaný právní památný spis i historický pramen – „**Břetislavova dekreta**“ z roku 1039. Český kníže Břetislav I. (vládl v letech 1034–1055) totiž ještě jako mladík vybojoval již v roce 1028 pro český stát Moravu, která byla předtím násilně připojena k uherskému státu. Stal se moravským vévodou. Měl hlubokou úctu k předchozímu skvělému údobí Velkomoravské říše a díky jeho péči byly opraveny moravské hrady i kostely. Když měl jednání s římským císařem Konrádem, projížděl německým městem Schweinfurt (Svinibrod). Zde náhodou spatřil sestru tamního markraběte Otty – mladou Jitku, která jej doslova ohromila svou jedinečnou krásou. Zahořel k ní nevýslovnou láskou. Nechtěl se však o ni doprošovat, a tak se tajně dostal se svou družinou do kláštera, kde Jitka byla vychovávána. Když vycházela ze dveří tamního kostela, tak ji chtěl unést. Avšak byl okamžitě ztropen poplach a byly uzavřeny všechny brány a průchod ještě uzavíral řetěz. Břetislav vysko-

čil s Jitkou v náručí na koně a rozjel se proti bráně, svým mečem obrovskou silou přetl řetěz a se svou vzácnou kořistí ujížděl do Čech. Někteří jeho druhové však padli do rukou tamních rozzuřených ozbrojenců. Břetislav s nevěstou dorazil do Prahy, aby ji představil svému otci – knížeti Oldřichovi – a pospíchal na Moravu, kde se v Olomouci koncem června 1028 uskutečnila velkolepá svatba.

Břetislav pokračoval ve svých výbojích, jimiž soustavně rozšiřoval český stát, a následně vtrhl do Polska, kde do základů vyvrátil mnohá města – včetně historického Krakova a Poznaň. Vtrhl též do arcibiskupského města Hnězdn. Zde byly v chrámu baziliky Panny Marie uloženy ostatky českého světce sv. Vojtěcha, jeho bratra sv. Radima a svatých pěti bratří, kteří byli také umučeni při své misijní cestě do Pruska. Zde nad hrobem sv. Vojtěcha v roce 1039 vyhláší kníže Břetislav památná „**Břetislavova dekreta**“ – která písemně zaznamenal tehdejší pražský biskup Šebíř. Byl to zákon o zrušení mnohoženství – muž směl mít pouze jednu ženu, avšak žena jenom jednoho muže. Zákon, že sňatek bude uzavírán jen před církevním hodnostářem, dále, že sňatek není možné zrušit a manžel nesmí opustit svou ženu, jinak bude následovat trest vyhnanství. Kdyby manželka svým mužem opovrhovala, nebo muž opovrhoval manželkou a nesháněl mezi nimi dospěl až k roztržce, pak viník nesnáží nebude prodán do otroctví, ale bude uvržen do vyhnanství do Uher a nesmí se vykoupit a nikdy se nesmí vrátit. Kdyby panny, vdovy a cizoložnice byly usvědčeny, že ztratily stud a dobré jméno a porodily nemanželské děti, budou rovněž postiženy vyhnanstvím. Pokud by si žena stěžovala, že svým mužem není milována slušně, nýbrž že je „uchopována neslušně“, budiž mezi nimi uspořádán Boží soud před církví. Když by byl viník shledán, pak musí zaplatit knížeti pokuty. Pokud se proslychá, že někdo zabil člověka, ať arcikněz napíše správci příslušného hradu a správce ať jej obešle k soudu. Kdyby se vzpíral, uvrhne jej do vězení, ať učiní náležité pokání. Pokud zapírá – vyjde pravda najevo „žhavým železem“ nebo „popřísežnou vodou“. Bratrovrahy, otcovrahy, nebo vrahy kněží potrestají tak, že budou s rukama přikovanými k trupu vyhnáni z království. Tento zákoník doslova vyhláší, že krčma je příčinou všech špatností – odkud pocházejí krádeže, vraždy, smilstva a všechny nepravosti. Kdo zřídí krčmu, nebo zřízenou krčmu za plat převezme – krčmář ať je veden do středu tržiště, kde bude přivázán ke sloupu a mrskán pruty tak dlouho, jak bičic uzná za vhodné. Jeho věci (tedy zásoby alkoholu) ať jsou „pod zemí pohřbeny“, aby nikoho neposkvrnily napitím tak prokletým. Pijáci, pokud by byli přistiženi v krčmě, tak budou uvězněni – dokud nevyplatí knížeti pro knížecí komoru 300 denárů. Zákon stanovil, že zemřelí nesmí být pohřbíváni v polích nebo v lesích, ale musí být pohřbíváni jen na posvátné půdě hřbitovů. Kdo to poruší, musí dát knězi vola a zaplatit knížeti pokutu ve výši 300 denárů. A neprávem pochovaný musí být dopraven na křesťanský hřbitov. Dále zákon stanovil, zákaz práce v neděli a dále – o nedělích se nesmí konat trhy, stejně jako o slavných svátcích. Pokud by někdo v tyto dny pracoval, jeho dílo bude zabaveno a zaplatí knížeti do knížecí komory 300 denárů. Tehdejší tresty za překročení těchto zákonů byly velmi ostré – boží soudy, vyhnanství, prodej do otroctví nebo kruté tělesné tresty.

Vojenský slavnostní průvod potom s velkou pietou převážel ostatky sv. Vojtěcha a jeho druhů do Prahy, kde se dne 29. srpna 1039 konala velká triumfální slavnost uložení ostatků sv. Vojtěcha a jeho druhů do pražského kostela. Vzádu za vojenským průvodem šly dlouhé řady zajatců, mezi nimi i polských šlechticů a příjždělo na sta

vozů plně naložených kořistí – zlatými poklady, které Břetislav získal svými výboji v Polsku. Přenesení ostatků sv. Vojtěcha a jeho druhů a jejich pohřbení v Praze mělo umožnit zřízení pražského arcibiskupství, aby tak byla odstraněna závislost na vedlejší římské říši. Avšak když kníže Břetislav vyslal zvláštní poselstvo s mnoha dary k papeži Benediktovi IX. do Říma, jeho prosba o zřízení arcibiskupství v Praze byla papežem zamítnuta pro stížnosti Poláků nad uloupením ostatků svatých a církevního majetku při nedávném nájezdu Břetislavových vojsk. Náš skvělý historik František Palacký i jeho vysoce vzdělaní následovníci však hodnotí vládu knížete Břetislava I. – jako vládu obnovitele české říše, jako skvělé období našich národních dějin.

Města se později formovala jako majetek feudálů. Majitelem většiny měst byl sám král. Nejstarším městským privilegiem je listina Přemysla Otakara I. – jehož privilegium města Uničova z roku 1223 je historicky první dochovanou městskou listinou českého státu. Byly v ní stvrzeny výsady města, jež byly uděleny původní zakladatelskou smlouvou z roku 1213.

Tehdy měla největší význam města královská a města horní (v nichž se u nás těžilo hlavně stříbro). Uznáním města za zvláštní právní oblasti s přiznáním zvláštního právního postavení měšťanům byl položen základ k vytvoření městského práva. Nejstarším souborem městského práva u nás je „Menší“ a „Větší privilegium města Brna“ z roku 1243. Toto „právo brněnské“ vycházelo z práva vídeňského. Mělo mimořádný význam pro celou oblast Moravy.

V Čechách to bylo „Městské právo Starého Města Pražského“, jež za vlády krále Václava II. (vládl v letech 1283–1305) převzalo ustanovení tak zvaného „Švábského zrcadla“ – právních norem, jež byly užívány v jihoněmeckých městech. V této oblasti bylo Staré Město Pražské nejvyšším právním orgánem. Pokus krále Václava II. o jím navržené písemné potvrzení a odsouhlasení (kodifikaci) zemského práva byl zmařen pro silný odpor tehdejší šlechty.

Zdeněk Smiřický, Vlastivědný spolek Žerotín Dřevohostice

K činnosti Vlastivědného spolku Žerotín Dřevohostice

Již dříve jsme uvedli, že v rámci propagace našeho městečka a jeho jedinečného rodáka, barokního skladatele kantora Josefa Schreiera a jeho díla, jsme jednali mimo jiné s ředitelkou Filharmonie Brno – s paní Mgr. Marií Kučerovou. Na základě těchto jednání a velkého pochopení paní ředitelky již dne 15. prosince 2015 zazněla vánoční mše našeho skladatele v provedení Filharmonie Brno v koncertním sále Besedního domu v Brně pod taktovkou dirigenta Romana Válka. Dirigent, s nímž se dobře známe a který rád experimentuje, při provedení vánoční mše využil netradičně i cimbál. Provedení mělo jedinečný ohlas, opakované děkovačky, nebraly konce.

Na Boží hod vánoční – 25. 12. 2015 – zaznělo další skvělé dílo našeho skladatele – jeho „Slavnostní mše“ (Missa solemnis) v brněnské katedrále sv. Petra a Pavla v provedení tamního katedrálního sboru a orchestru. Tato brněnská premiéra byla opět přijata s velkým nadšením. Od té doby bylo dílo našeho skladatele v Brně uvedeno již vícekrát, vždy bylo přijato moc pěkně.

Avšak dne 23. prosince 2020 zazněla vánoční mše našeho skladatele v doslova excelentním provedení (samozřejmě v době koronaviru bez diváků) Sboru a orchestru Opery národního divadla v Brně – dirigent – Marko Ivanovič, sólisté: Andrea Širotká, Václava Krejčí-Housková, Petr Levíček a David Nykl. Jako sbormistryně byla uvedena Klára Složilová-Roztočilová, rodačka z Bystřice pod Hostýnem. Bylo vidět, že účinkující – hudebníci i sólisté tuto moravskou – valašskou vánoční mši hrají s velkým, nefalšovaným nadšením a rádi. Koncert byl výtečně zvukově natočen a uveden na YouTube, kde jej zhlédlo několik tisíc diváků.

Zdeněk Smiřický

Starosta děkuje

- **všem, kteří přispěli do letošní Tříkrálové sbírky**, ať už do virtuální pokladničky on-line nebo do klasické pokladničky u nás na radnici nebo v kostele, v Dřevohosticích bylo v hotovosti vybráno **12 486 Kč**.
- **všem jednotlivcům, rodinám, obcím, organizacím..., kteří přispívají na nový zvon Maria** do dřevohostické zvonice. Ke konci ledna 2021 částka na transparentním sbírkovém účtu překročila 400 tisíc Kč.
- paní **Květoslavě Vašinové** z Radkov, která přinesla na radnici nalezenou peněženku. Moc děkuje i majitelka peněženky.

Rozpočet městyse Dřevohostice na rok 2021

Příjmy		Schválený rozpočet na r. 2021 v Kč	Schválený rozpočet na r. 2020 v Kč	Plánované plnění roz. na r. 2020 v Kč
§	položka popis			
	1111 Daň z příjmů fyz.osob ze záv.čin. a funkč.požitků	4 800 000	4 800 000	4 800 000
	1112 Daň z příjmů fyz.osob ze SVČ	150 000	150 000	150 000
	1113 Daň z příjmů fyz.osob z kapit. výnosů	400 000	400 000	410 000
	1121 Daň z příjmů právnických osob	3 000 000	4 000 000	3 500 000
	1122 Daň z příjmů právnických osob za obec	800 000	1 800 000	617 880
	1211 Daň z přidané hodnoty	7 800 000	8 800 000	8 800 000
	1340 Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	750 000	750 000	710 000
	1341 Poplatek ze psů	25 000	25 000	25 700
	1343 Poplatek za užívání veřejného prostranství	10 000	25 000	5 000
	1381 Daň z hazardních her	100 000	100 000	103 000
	1361 Správní poplatky	100 000	100 000	100 000
	1511 Daň z nemovitostí	900 000	900 000	810 000
	4112 Neinvestiční dotace ze st. rozpočtu	2 860 400	2 852 860	2 860 400
	4121 Neinvestiční přijaté dotace od obcí	23 000	23 000	6 000
6310	Příjmy z dividend a úroků	285 000	285 000	235 000

6330	Převody z rozpočtových účtů a fondů	120 000	120 000	5 000 000
1019	Příjmy z pronájmu pozemků	807 561	807 561	807 561
1031	Pěstební činnost (les)	1 600 000	1 600 000	1 730 000
3314	Příjmy z činnosti knihovnické	8 000	8 000	8 000
3319	Příjmy z kultury	50 000	150 000	35 000
3322	Příjmy z pronájmu – zámek	70 000	70 000	72 000
3349	Příjmy z prodeje zpravodaje	15 000	15 000	15 000
3412	Sportovní zařízení	75 000	75 000	90 000
3612	Příjmy z pronájmu – byty	570 000	570 000	575 000
3613	Nebytové hospodářství – nájem	380 000	380 000	350 000
3632	Pohřebnictví	40 000	40 000	85 000
3639	Komunální služby a územní rozvoj	20 000	20 000	20 000
3722	Prodej pytlů	500	500	400
3725	Plasty EKO-KOM	130 000	130 000	132 300
6171	Poskyt. Služeb – činnost místní správy	30 000	30 000	30 000
3111	Odpisy MŠ	53 108	53 108	53 108
3113	Odpisy ZŠ	599 736	643 675	602 988
	Celkem příjmy	26 572 305	29 723 704	
8115	Přebytek z minulého roku 2020	2 038 913	361 589	
Celkové příjmy v roce		28 611 218	30 085 293	

Výdaje			Schválený rozpočet na r. 2021 v Kč	Schválený rozpočet na r. 2020 v Kč	Plánované plnění roz. na r. 2020 v Kč
§	třída	popis			
1031	5	Lesní hospodářství	1 500 000	1 500 000	1 500 000
2219	5	Chodníky, místní komunikace	300 000	5: 300 000	5: 4 766 106
2219	6	Chodníky, místní komunikace	500 000	6: 800 000	6: 1 940 000
2292	5	Výdaje na dopravní územní obslužnost	224 550	224 550	224 550
2310	5	Pitná voda	12 000	12 000	12 000
2321	5	Odvádění a čištění odpadních vod	200 000	200 000	200 000
2341	5	Rybníky	0	0	8 500
2341	6	Rybníky	60 000	0	60 000
3111	5	Předškolní zařízení MŠ	650 000	5: 760 000	5: 1 185 640
3113	5	Základní škola	2 000 000	5: 2 300 000	5: 2 422 162
3314	5	Činnosti knihovnické	150 000	150 000	182 000
3319	5	Záležitosti kultury	700 000	700 000	450 000
3322	6	Zámek	0	0	72 000
3322	5	Zámek	3 100 000	5: 3 100 000	5: 4 344 000
3349	5	Ost. záležitosti sděl. prostř. – zpravodaj	68 000	68 000	68 000
3399	5	Ost. záležitosti kultury - vítání občánků	130 000	130 000	130 000
3412	5	Sportovní zařízení	500 000	500 000	1 655 000
3412	6	Sportovní zařízení	100 000	100 000	755 000

3421	5	Využití volného času dětí a mládeže	100 000	100 000	100 000
3612	5	Bytové hospodářství	250 000	5: 280 000	5: 312 000
3613	6	Nebytové hospodářství	50 000	6:00	6: 45 000
3613	5	Nebytové hospodářství	350 000	5: 400 000	5: 495 000
3631	5	Veřejné osvětlení	300 000	5: 300 000	5: 300 000
3631	6	Veřejné osvětlení	4 000 000	6:2 500 000	6: 4 134 000
3632	5	Pohřebnictví, hřbitov	250 000	5: 250 000	5: 250 000
3639	5	Komunální služby	300 000	300 000	300 000
3721	5	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	40 000	40 000	40 000
3722	5	Sběr a svoz odpadů	800 000	800 000	850 000
3723	5	Ostatní odpady	200 000	200 000	200 000
3723	6	Ostatní odpady	100 000	100 000	0
3725	5	Svoz plastů	70 000	70 000	70 000
3726	5	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	160 000	160 000	160 000
3745	5	Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň	2 100 000	2 100 000	2 107 258
5512	5	Požární ochrana	300 000	5: 200 000	5: 311 000
5213	5	Krizová opatření- ochrana obyvatelstva	150 000	50 000	150 000
6112	5	Zastupitelstvo obce	2 100 000	2 100 000	2 250 000
6171	5	Činnost místní správy	3 700 000	3 700 000	3 763 210
6310	5	Obecné výdaje z finančních operací	250 000	250 000	100 000
6320	5	Pojištění	160 000	160 000	160 000
6330	5	Převody vlastním účtům a fondům	120 000	120 000	6 000 000
6399	5	Daň z př. za obec -ostatní finanční operace	800 000	1 800 000	617 880
6409	5	Ostatní činnosti j.n.	1 100 000	1 100 000	1 100 000
6402	5	Finanční vyrovnání minulých let	0	823	823
		Výdaje celkem	27 844 550	27 925 373	
8124		Splátky dlouhodobých půjček	666 668	2 159 920	2 159 920
Celkové výdaje v roce			28 611 218	30 085 293	

Termíny svozu komunálního odpadu v roce 2021

každou druhou středu

6. 1. 2021	14. 4. 2021	7. 7. 2021	13. 10. 2021
20. 1. 2021	28. 4. 2021	21. 7. 2021	27. 10. 2021
3. 2. 2021	12. 5. 2021	4. 8. 2021	10. 11. 2021
17. 2. 2021	26. 5. 2021	18. 8. 2021	24. 11. 2021
3. 3. 2021	9. 6. 2021	1. 9. 2021	8. 12. 2021
17. 3. 2021	23. 6. 2021	15. 9. 2021	22. 12. 2021
31. 3. 2021		29. 9. 2021	

Obecně závazná vyhláška městyse Dřevohostice č. 1/2020, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, účinná od 1. 1. 2021, je k nahlédnutí na Úřadě městyse Dřevohostice a zveřejněna na www.drevohostice.cz.

Sazba poplatku pro poplatníka, t. j. pro fyzickou osobu s trvalým pobytem v obci (případně vlastníci v obci rekreační objekt) činí **550 Kč/osoba/rok 2021**.

Poplatek je splatný jednorázově **nejpozději do 30. 4. 2021** na pokladně Úřadu městyse Dřevohostice nebo na účet číslo 187721747/0300, spec. symbol: 1340, variabilní symbol: číslo popisné domu.

Do každé domácnosti bude doručen formulář poplatkového hlášení s žádostí o jeho vyplnění a vrácení Úřadu městyse Dřevohostice.

- **Při zaplacení poplatku za TKO v termínu do 30. 4. 2021 obdržíte 1 pytel na směsný odpad a sadu 12 ks žlutých stahovacích pytlů pro sběr plastů (pro 1 domácnost) ZDARMA.**
- **POZOR: Pokud nebude poplatek zaplacen do 30. 4. 2021, může být rozhodnutím rady městyse navýšen až na trojnásobek původní částky (podle zákona 565/1990 Sb., § 11).**

Termíny svozu plastových odpadů v roce 2021

vždy druhé pondělí v měsíci

11. 1. 2021	12. 4. 2021	12. 7. 2021	11. 10. 2021
8. 2. 2021	10. 5. 2021	9. 8. 2021	8. 11. 2021
8. 3. 2021	14. 6. 2021	13. 9. 2021	13. 12. 2021

Termíny svozu papíru v roce 2021

každý čtvrtý pátek

22. 1. 2021	16. 4. 2021	9. 7. 2021	1. 10. 2021
19. 2. 2021	14. 5. 2021	6. 8. 2021	29. 10. 2021
19. 3. 2021	11. 6. 2021	3. 9. 2021	26. 11. 2021

Pytle s plasty a balíčky papíru ve stanovených dnech **vždy ráno** nachystejte před domy, v dopoledních hodinách budou svezeny na obecní prostranství a téhož dne odvezeny.

Používejte pevné pytle. Pokud budou plasty uloženy v tenkých pytlích, které se trhají, nebudou vám odebrány!

Tříděte odpad, plasty nespalujte, chráníte zdraví Vaše i Vaší rodiny i všech spoluobčanů.

Obecně závazná vyhláška městyse č. 1/2020

**o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy,
třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů**

Zastupitelstvo městyse Dřevohostice se na svém zasedání dne 17. 12. 2020 usnesením č. 10 usneslo vydat na základě § 14 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon místních poplatců“), a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „tato vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- (1) Městys Dřevohostice touto vyhláškou zavádí místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále jen „poplatek“).
- (2) Správcem poplatku je Úřad městyse Dřevohostice.¹

Čl. 2

Poplatník

- (1) Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí:
 - a) fyzická osoba přihlášená v obci,
 - b) fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není přihlášená žádná fyzická osoba, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu; má-li ke stavbě určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinnému domu vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.
- (2) Za fyzické osoby tvořící domácnost může poplatek platit jedna osoba. Za fyzické osoby žijící v rodinném nebo bytovém domě může poplatek platit vlastník nebo správce. Osoby, které platí poplatek za více fyzických osob, jsou povinny správci poplatku oznámit jméno, popřípadě jména, příjmení a data narození osob, za které poplatek platí.³

Čl. 3

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti nejpozději do 20 dnů ode dne, kdy mu povinnost platit tento poplatek vznikla.
- (2) Poplatník dle čl. 2 odst. 1 této vyhlášky je povinen ohlásit správci poplatku jméno, popřípadě jména, a příjmení, místo přihlášení, popřípadě další adresy pro doručování. Současně uvede skutečnosti zakládající nárok na osvobození od poplatku.

- (3) Poplatník dle čl. 2 odst. 1 písm. b) této vyhlášky je povinen ohlásit také evidenční nebo popisné číslo stavby určené k individuální rekreaci nebo rodinného domu; není-li stavba nebo dům označena evidenčním nebo popisným číslem, uvede poplatník parcelní číslo pozemku, na kterém je tato stavba umístěna. V případě bytu je poplatník povinen ohlásit orientační nebo popisné číslo stavby, ve které se byt nachází, a číslo bytu, popřípadě popis umístění v budově, pokud nejsou byty očíslovány.
- (4) Ve lhůtě podle odst. 1 je poplatník povinen ohlásit správci poplatku zánik své poplatkové povinnosti v důsledku změny přihlášení nebo v důsledku změny vlastnictví ke stavbě určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinnému domu.
- (5) Poplatník, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede také adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.⁴
- (6) Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.⁵
- (7) Povinnost ohlásit údaj podle odst. 2 a 3 nebo jeho změnu se nevztahuje na údaj, který může správce poplatku automatizovaným způsobem zjistit z rejstříků nebo evidencí, do nichž má zřízen automatizovaný přístup. Okruh těchto údajů zveřejní správce poplatku na své úřední desce.⁶

Čl. 4

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí 550 Kč a je tvořena:
 - a) z částky 45 Kč za kalendářní rok a
 - b) z částky 505 Kč za kalendářní rok. Tato částka je stanovena na základě skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za poplatníka a kalendářní rok.
- (2) Skutečné náklady za rok 2019 na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu činily: 759 612 Kč a byly rozúčtovány takto:
 Náklady 759 612 Kč děleno 1504 (1481 počet přihlášených osob na území obce + 23 počet staveb určených k individuální rekreaci, bytů a rodinných domů, ve kterých není přihlášena žádná fyzická osoba) = 505,06 Kč. Z této částky je stanovena sazba poplatku dle čl. 4 odst. 1 písm. b) vyhlášky ve výši 505 Kč.
- (3) V případě změny místa přihlášení fyzické osoby, změny vlastnictví stavby určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinného domu nebo změny umístění podle čl. 6 odst. 1 v průběhu kalendářního roku se poplatek platí v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců přihlášení, vlastnictví nebo umístění v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav k poslednímu dni tohoto měsíce.⁷

Čl. 5

Splatnost poplatku

- (1) Poplatek je splatný jednorázově a to nejpozději do 30. 4. příslušného kalendářního roku.

- (2) Vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti uvedeném v odst. 1, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla.

Čl. 6

Osvobození

- (1) Od poplatku je osvobozena fyzická osoba dle čl. 2 odst. 1 písm. a), která je⁸
- a) umístěna do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy,
 - b) umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého,
 - c) umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.
- (2) Od poplatku se osvobozují:
- a) osoba, která se v příslušném kalendářním roce narodí,
 - b) poplatník, který je hlášen k trvalému pobytu na adrese ohlašovny, Dřevohostice, Náměstí 74, jehož faktický pobyt není znám,
 - c) poplatník zdržující se nepřetržitě v zahraničí déle než 6 měsíců v příslušném kalendářním roce.
- (3) Údaj rozhodný pro osvobození dle odst. 1 a 2 článku je poplatník povinen ohlásit ve lhůtě do 20 dnů od skutečnosti zakládající nárok na osvobození.
- (4) V případě, že poplatník nesplní povinnost ohlásit údaj rozhodný pro osvobození ve lhůtách stanovených touto vyhláškou nebo zákonem, nárok na osvobození zaniká.⁹

Čl. 7

Navýšení poplatku

- (1) Nebudou-li poplatky zaplacený poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu správce poplatku poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.¹⁰
- (2) Včas nezaplacené poplatky nebo část těchto poplatků může správce poplatku zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku sledujícím jeho osud.¹¹

Čl. 8

Odpovědnost za zaplacení poplatku¹²

- (1) Vznikne-li nedoplatek na poplatku poplatníkovi, který je ke dni splatnosti nezletilý a nenabyl plné svéprávnosti nebo který je ke dni splatnosti omezen ve svéprávnosti a byl mu jmenován opatrovník spravující jeho jmění, přechází poplatková povinnost tohoto poplatníka na zákonného zástupce nebo tohoto opatrovníka; zákonný zástupce nebo opatrovník má stejné procesní postavení jako poplatník.
- (2) V případě podle odstavce 1 vyměří správce poplatku poplatek zákonnému zástupci nebo opatrovníkovi poplatníka.

- (3) Je-li zákonných zástupců nebo opatrovníků více, jsou povinni plnit poplatkovou povinnost společně a nerozdílně.

Čl. 9

Přechodné a zrušovací ustanovení

- (1) Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. 1/2019 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, ze dne 19. 12. 2019.
- (2) Poplatkové povinnosti vzniklé před nabytím účinnosti této vyhlášky se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

Čl. 10

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2021.

Jaroslav Jančík v. r.
místostarosta

Petr Dostál v. r.
starosta

1 § 15 odst. 1 zákona, o místních poplatcích
2 § 10b odst. 1 zákona o místních poplatcích
3 § 10b odst. 2 zákona o místních poplatcích
4 § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích
5 § 14a odst. 4 zákona o místních poplatcích
6 § 14a odst. 5 zákona o místních poplatcích

7 § 10b odst. 6 zákona o místních poplatcích
8 § 10b odst. 3 zákona o místních poplatcích
9 § 14a odst. 6 zákona o místních poplatcích
10 § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích
11 § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích
12 § 12 zákona o místních poplatcích

Nemáte někde zapomenutý pozemek?

Stavby silnic, sportovních či jiných areálů se v mnoha případech zbrzdí či úplně zastaví kvůli malému pozemku, u něhož nelze dohledat vlastníka. U těchto nemovitostí – pozemků i staveb – někdy není zapsán žádný vlastník, jindy je vlastník dávno po smrti, v každém případě jej nelze dostatečně identifikovat. Tento stav by měl skončit 31. 12. 2023. Po tomto datu přejdou nemovitosti, u nichž nebude v katastru nemovitostí zapsán řádný vlastník, do majetku státu.

Může to být to např. „pole či zahrada po prababičce“, které nebyly kdysi zahrnuty do dědického řízení, případně pozemek, o kterém vůbec nevíte apod.

Seznam nemovitostí s nedostatečně identifikovaným vlastníkem pro k. ú. Dřevohostice je zveřejněn na www.drevohostice.cz – Úřední deska a v současné době je na něm více než 60 záznamů.

RR

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových **vyzývá vlastníky nemovitostí a další oprávněné osoby, kteří nejsou označeni v katastru nemovitostí dostatečně určitě, jak vyžaduje katastrální zákon**, aby se přihlásili ke svému vlastnictví uvedené nemovitosti u místně příslušného pracoviště Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových **do 31. 12. 2023**.

Letos se budeme sčítat

Sčítání 2021

V tomto roce od 27. března do 11. května by mělo proběhnout po deseti letech pod záštitou Českého statistického úřadu a ve spolupráci s Českou poštou sčítání lidí, domů a bytů v České republice.

Stejně jako v předchozím sčítání, které proběhlo v roce 2011, má být možné sčítat se elektronicky. Nově se však s elektronickou formou počítá jako se základní. On-line část letošního sčítání by měla trvat do

9. dubna. Poté by se do 11. května měly sbírat údaje v terénu.

Tedy, kdo se nezapojí elektronicky, bude moci vyplnit papírový formulář od 17. dubna do 11. května 2021.

Účast na sčítání a s tím související vyplnění dotazníku je povinné pro všechny, kteří mají v České republice trvalý pobyt nebo přechodný aspoň 90denní pobyt nebo azyl.

Podle ČSÚ nebude ale nutné, aby svůj elektronický formulář vypisoval každý sám, lidé mohou „sečíst“ nejen sebe, ale i další členy své domácnosti, případně další lidi, kteří je požádají o pomoc, protože třeba nemají přístup k informačním technologiím a nejsou v nich zblhlí. Pokud však svůj formulář, ať už v jakékoli formě nevyplníte nebo ho nikdo nevyplní za vás, hrozí vám pokuta 10 tisíc korun.

Na rozdíl od minulého sčítání se bude odpovídat místo na 47 otázek pouze na 23. Podle návrhu formuláře pro rok 2021 by tak měla být například vypuštěna kolonka otázky ohledně víry, která byla při minulém sčítání lidu kritizována jako zásah do soukromí. Vypuštěny mají být otázky na rodinný stav, občanství, postavení v zaměstnání, vybavení bytu teplou vodou a koupelnou. Úplně má zmizet i domovní list. Formuláře budou kromě češtiny dostupné také v několika dalších jazycích. Konkrétně to bude angličtina, němčina, polština, ruština, ukrajinština, vietnamština, romština.

Sčítání lidu na českém území bylo poprvé provedeno již v roce 1869 a od roku 1918 bylo provedeno celkem devětkrát. Naposledy se tak stalo v roce 2011.

Přehled všech minulých sčítání najdete na webových stránkách Českého statistického úřadu www.czso.cz v kolonce Statistiky. Stejně tak tady najdete aktuální informace k letošnímu ročníku sčítání. Samotné sčítání a publikace výsledků bude otázkou několika měsíců. Podle současného harmonogramu by zpracování údajů mělo probíhat do konce roku 2021 a výsledky by pak měly být zveřejněny začátkem roku 2022.

RR, zdroj: ČSÚ

Kolik je nás v Dřevohosticích

1.1. 2020	31.12. 2020	muži	ženy	děti do 15 let	narození	úmrť	příhlá- šení	odhlá- šení
1 481	1 500	766	734	218	19	13	37	24

Významné životní jubileum

si v měsících únoru, březnu a dubnu 2021
připomenou tito naši spoluobčané:

97 let
Vladimír Všetická

91 let
Jarmila Spáčilová
Marie Janovská

90 let
Věra Veselá
Dobromila Hynková

89 let
Hilda Václavíková

88 let
Jindřiška Skálová
Ludmila Vallová

86 let
Marie Matyášová

85 let
Marie Buchtová

84 let
Marie Lukášová
Jaroslav Zmeškal

83 let
Blážena Bartoňková

82 let
Marie Skopalová

81 let
František Ejem
Jana Skříčková

80 let
Václav Béhal
Marie Stoklásková

75 let
Marie Hořecká
Oldřich Symerský
Věra Mráčková
Jarmila Baďurová

70 let
Richard Vala
Olga Pospíšilíková
Miroslav Říha
Marie Mikešová
Věra Štěpánová
Jaroslav Dopita
Antonín Cigánek

Anna Možná
Josef Stloukal

65 let
Jaromír Buchta
Svatoslava Daďová
Věra Šimková
Drahomíra Kroupová
Jitka Sedlářová
Zdeněk Ležák
Věra Cigánková
Marie Kopečná
Michaela Krpelíková
Dagmar Srovnalíková
Rostislav Pešák

60 let
Alena Káňová
Marta Horáková
Anna Hanzlovská
Ludmila Sprušilová
Stanislav Krajcar
Antonín Dvořáček
Oldřiška Kynstlerová
Pavla Kynstlerová

Všem jubilantům blahopřejeme.

Narozené děti

Kristýna Reineltová 🐣 Albert Jakubec 🐣 Jiří Drápal
Mikuláš Zehnálek 🐣 Ilona Skříčková

*Vážení rodiče, vítáme Vaše děťátko a přejeme mu i Vám
mnoho zdraví a radostných chvil.*

Z našich řad odešli

František Vašíček 🐣 Veronika Přivřelová 🐣 Josef Nedbal
Vladimír Zbírál 🐣 Drahomíra Ondrušková 🐣 Josef Kobza

*Vážení pozůstalí, přijměte upřímnou soustrast
nad ztrátou blízkého člověka.*

**2001–2021
20 let činnosti
mladých hasičů**

Dovolujeme si vás pozvat na výstavu
20 let dobrovolné činnosti mladých hasičů
v Dřevohosticích – od května do října 2021
ve výstavních prostorách zámku Dřevohostice.

Z mateřské školky

